

'MPMD 2043'

Een Mirco Publiek Materiaal Depot. Circulariteit en Publieke Ruimte

Geen ramen meer... En nu? Circulariteit is nog vaak een 'business of promises'. Er heerst binnen dit debat en onderzoek een overtuiging dat wat we nu ontwerpen in de toekomst evident hergebruikt zal worden.

Maar urban mining zal geen één- op één verhaal zijn. Wat geoogst wordt, zal niet onmiddellijk een nieuwe plek vinden en wat we nodig hebben zal misschien niet voorradig zijn. Dat kan uiteraard enkele interessante ontwerpvragestukken opleveren zoals: 'Wat! Geen kalkleempleister, data kabels of ramen meer? En nu?' En daardoor mogelijk een nieuwe onverwachte architectuur aanreiken... En hoewel dit op zich ook een boeiend ruimtelijk vraagstuk is, ligt de focus van het MPMD 2043 op het logistieke luik van dit verhaal.

Circulariteit heeft in grote mate te maken met opslag, 'storage'. Want waar blijft het materiaal tussen ontginning (uit afbraak en demontage) en het hergebruik in een nieuw project? Welk tijdsverschil zit er daartussen? Een paar dagen, een paar maanden, een paar jaar? Dat is een belangrijk en onderbelicht deel van de circulaire economie. Circulair ontwerpen en bouwen zal niet zozeer alleen draaien rond hoe demonteerbaar, of modulair of kwalitatief iets is, maar zal toch ook grotendeels bepaald worden door wat er aan materiaal beschikbaar is. En dat impliceert vooral de coördinatie en organisatie van logistieke stromen van transport en opslag.

Het MPMD 2043 project wil ontwerpmatig op zoek naar vormen van tijdelijke opslag. Maar vooral ook hoe die plekken meer kunnen zijn dan stockage. We zijn benieuwd of ze ook ingericht kunnen worden voor interactie tussen mensen.

Op welke manier kan dat ruimtelijk georganiseerd worden? Hoe kan dat gebeuren in de nabijheid van de oorsprong en bestemming van de materialen? Het MPMD 2043 project onderzoekt of deze plaatsen van opslag ook plaatsen van betekenisvol ontmoeten kunnen worden. Kunnen deze plaatsen micro publieke plaatsen (*) worden?

Het onderzoek wil dus bekijken op welke manier de ruimtes voor circulaire opslag micro publieke ruimtes kunnen worden: In welke zin ze het (her)verdelen van beschikbare resources kunnen koppelen aan een moment van uitwisseling (kennisdeling, ervaring, beschikbaarheid...) tussen mensen.

Er bestaan verschillende 'depots' (ROTOR DC, Buurman...) en online (Opalis.eu). En er bestaan voorbeelden van hoe industrie en publieke ruimte kunnen co-existeren (de LafargeHolcim betoncentrale in Javel-Bas, Paris). En er zijn natuurlijk de containerparken. Dat kunnen vertrekpunten zijn. Het MPMD 2043 project wil in kaart brengen wat de ruimtelijk kwaliteiten zijn van zo een Micro Publiek Materiaal Depot.

Welke bestaande leegstaande of onderbenutte gebouwen (parkeergebouwen, gebouwen met een overmaat...) zouden aangepast kunnen worden tot een MPMD? Welke rol zou de overheid kunnen spelen in het ondersteunen van het logistieke luik van het circulaire bouwen? En hoe ze dat kan doen aan de hand van (micro) publieke ruimte.

Het MPMD 2043 bevindt zich als micro publieke ruimte op het snijpunt van materiaal, 'know how' en publieke interactie en uitwisseling.

MPMD 2043 is een conceptstudie, een denkoefening waarbij we op zoek gaan naar innovatieve voorstellen in het kader van het circulaire bouwen en hoe bepaalde aspecten daarvan een plek kunnen krijgen in de publieke ruimte. Of meer nog, zelf publieke ruimte kunnen zijn. Het is een thematische studie die een opzet kan zijn voor het formuleren van een voorstel tot een conceptstudie binnen het stedenbeleid Vlaanderen.

Als uitloper van het onderzoek kan er gekeken worden naar een vorm van palliatieve attitude ten opzichte van de gebouwde ruimte. Het lijkt alsof er bij ruimtelijke vraagstukken rond bestaande gebouwen slechts twee posities zijn: afbraak of renovatie. Maar zijn er ook geen andere vormen denkbaar? Zoals een palliatieve vorm bijvoorbeeld. Hoe kan je het levenseinde van een gebouw zachtjes begeleiden, als een uitdoofscenario?

Het MPMD 2043 project wil bestaande expertise samenbrengen in een conceptueel kader. Onze contacten en lopende samenwerkingen met o.a. Vlaanderen Circulair, ROTOR DC, Buurman... zijn daarbij een troef. Bestaande grootschalige projecten met circulaire ambities (MULTI, Zinneke e.a.) zullen als bron van informatie gebruikt worden. MPMD 2043 zal enkele actuele cases aangrijpen waarop de conceptstudie als vorm van georganiseerd denken geënt kan worden. Dat kan bijvoorbeeld door het als een add-on bij enkele lopende projecten in de Open Oproep (waarbij afbraak en demontage en hergebruik voorkomt) in te richten.

Beeld: Luk Vermeerbergen
(*) Hans Frei en Marc Böhlen